

Bijlage 1 Literatuurprotocol

Richtlijn virale luchtweginfecties | Uitgangsvraag 5 - Preventie

Inleiding

Bij de uitgangsvraag over de behandeling is literatuuronderzoek uitgevoerd naar onder andere de inzet van antivirale middelen bij de behandeling van een virale luchtweginfecties. In het hoofdstuk Preventie speelt ook de inzet van antivirale middelen maar dan in het kader van pre/postexpositie. Omdat bij de uitgangsvraag over behandeling bij de I (van interventie) van PICO antivirale middelen zijn meegenomen en de screening van de hits al had plaatsgevonden is voor een pragmatische insteek gekozen om het literatuuronderzoek in het kader van het hoofdstuk Preventie uit te voeren.

Uitgangsvraag

Wat is het aangewezen preventieve beleid voor virale luchtweginfecties met het oog op het voorkomen van gecompliceerd beloop en overlijden en/of het verkleinen van het risico op (verdere) verspreiding binnen de doelpopulatie?

b) Welke medicamenteuze pre/post expositie behandelopties met antivirale middelen in termen van klinische verbetering en/of het voorkomen/verminderen van morbiditeit, mortaliteit en verdere verspreiding zijn geïndiceerd bij het vóórkomen van/een uitbraak van virale luchtweginfecties bij de doelpopulatie?

Procedure screening hits behorende bij de uitgangsvraag van het hoofdstuk Behandeling

De volgende procedure wordt gevolgd bij het screenen van de dataset behorend bij de uitgangsvraag van het hoofdstuk Behandeling:

1. De literatuurdataset van het literatuuronderzoek bij de uitgangsvraag van het hoofdstuk Behandeling wordt opnieuw gescreend door te zoeken met de termen: 'prophy' OF 'expo' OF 'prevent'.
2. De gevonden hits worden vervolgens gescreend op titel en abstract en, indien initieel geïnccludeerd op basis van fulltext, op basis van onderstaande PICO en in- en exclusiecriteria.

PICO en in- en exclusiecriteria

P (1a) Personen die in aanraking zijn gekomen of kunnen komen met personen met een virale luchtweginfectie die verblijven in een zorginstelling (inclusief GRZ en ELV) of kleinschalige woonvorm in de langdurige zorg

(1b) (kwetsbare) Oudere patiënten (≥65 jaar) die in aanraking zijn gekomen of kunnen komen met personen met een virale luchtweginfectie

(2) Volwassen, adolescenten en kinderen met een verstandelijke beperking die in aanraking zijn gekomen of kunnen komen met personen met een virale luchtweginfectie die verblijven in een zorginstelling of kleinschalige woonvorm in de langdurige zorg OF die thuis wonen (eerstelijns)

- I** Pre/post expositie behandeling met nirmatrelvir/ritonavir, oseltamivir, ribavirine (virusremmers)
- C** Placebo en/of standaard beleid/andere medicamenteuze behandelmaatregel gericht op hetzelfde behandeldoel
- O** Ontstaan (van klachten) van een (gediagnosticeerde) virale luchtweginfectie, bijwerking van behandeling, voorkomen van langdurige klachten (>3 maanden), ziekte duur, ziekenhuisopname, overlijden, virusshedding (hoe lang is een patiënt infectieus voor anderen), aantal vastgestelde virale luchtweginfectie, gegevens uitbraak (bijv. duur/attack rate), number to treat.

Inclusiecriteria

- Patiënten die (mogelijk) contact hebben gehad met personen met een virale luchtweginfectie:
 - Woonachtig in verblijf waarin zorg wordt verleend (zoals verpleeghuis, woonzorgcentrum, kleinschalige woonvormen, eerstelijnsverblijf, geriatrische revalidatie) OF studies met (subgroep van) (kwetsbare) ouderen met een leeftijd van ≥ 65 jaar of gemiddelde/mediaan ≥ 75 jaar ongeacht verblijfplaats
 - Volwassen, adolescenten en kinderen met een verstandelijke beperking met een virale luchtweginfectie ongeacht verblijfplaats
- Die zelf geen (klachten/verdenking van) virale luchtweginfectie hebben
- Virale luchtweginfectie veroorzaakt door SARS-Cov-2 (variant Omikron, B.1.1.529, Influenzavirus, RS-virus en/of humaan metapneumovirus (hMPV))
- Interventie is een behandeling met medicatie (zie I van PICO) die is geregistreerd in Europa
- Studie met een controle: placebo, standaard medicatiebeleid of een andere medicamenteuze behandeling met hetzelfde type medicatie
- Minimaal één van de uitkomstmaten (zie O van PICO)

Exclusiecriteria

- Studies naar Covid-19:
 - Die vóór november 2021 de dataverzameling hebben uitgevoerd, kunnen geëxcludeerd worden. Vanaf eind 2021 is de coronavariant Omikron wereldwijd dominant.
 - Die betrekking hebben op de alfavariant, bètavariant, gammavariant en/of deltavariant
- Patiënten met een verdenking op een virale luchtweginfectie
- Patiënten met een lage luchtweginfectie (zoals: bronchitis, tracheïtis, pneumonie)
- Patiënten met een bacteriële luchtweginfectie
- Studies met andere medicamenteuze behandelingen als interventie dan genoemd in de I van PICO
- Studies zonder controle of met een controle met een ander type medicatie

- Studies die geen van de uitkomstmaten als uitkomst hebben

Aanvullend exclusie criterium voor VVT-populatie:

- Studies met volwassen/ouderen waarbij leeftijd < 65 jaar is of gemiddelde/mediaan <75 jaar

Databases (geen wijzigingen ten opzichte van de uitgangsvraag van het hoofdstuk Behandeling)

Medline, Embase

Zoeken vanaf: 2000 (Verenso-richtlijn Influenzapreventie is van 2004, de NVAVG-richtlijn Influenza van 2012 (geen onderbouwing); voor andere virussen geen richtlijn)

Soort artikelen (geen wijzigingen ten opzichte van de uitgangsvraag van het hoofdstuk Behandeling)

Bij de literatuursearch worden meegenomen:

- Alle typen vergelijkend onderzoek
 - Systematic review of meta-analyse van vergelijkend onderzoek
 - RCT (randomized controlled trial)
 - Observatieel onderzoek (case-control, cohort-onderzoek, chart review)
- Evidence-based richtlijnen